

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Cliciwch ar benawdau i ddod o hyd i'r [canllawiau cyffredinol](#) neu ganllawiau'r adran gydag enghraifft.

Fe welwch wybodaeth ategol yn yr atodiadau ar ddiwedd y canllawiau.

Pan fyddwch yn dechrau asesu eich cynnig, trefnwch gyfarfod â Tim Greaves, Cydgysylltydd Cydraddoldeb, i gael canllawiau penodol. Danfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau ato am wiriad terfynol ac er mwyn iddo allu ei chyhoeddi ar ein tudalennau gwe cydraddoldeb Bro Morgannwg.

Cysylltwch hefyd â Tim Greaves os oes angen y ffurflen Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb hon arnoch mewn fformat gwahanol.

1. [Beth ydych chi'n ei asesu?](#)

Strategaeth Cartrefi Gwag Ddrafft 2019-2024
---

2. [Pwy sy'n gyfrifol amdano?](#)

Enw	David Williams	Teitl y Swydd	Prif Swyddog Adfywio
Tim	Adfywio a Chynllunio	Cyfarwyddiaeth	Rheolwr Gyfarwyddwr ac Adnoddau

3. [Pryd mae'r asesiad yn cael ei gynnal?](#)

Dyddiad dechrau'r asesiad	19 Mehefin 2019
----------------------------------	-----------------

4. [Disgrifiwch y cynnig?](#)

Beth yw pwrpas y cynnig?

Diben y cynnig yw diweddarau'r Strategaeth Cartrefi Gwag. Diben y strategaeth yw rhoi sylw i faterion sy'n ymwneud â chartrefi sector preifat gwag fel y'u diffinnir yn Atodiad 1 y Strategaeth Ddrafft Cartrefi Gwag 2019-2024 (amgaeedig). Nodau'r strategaeth yw:

- Casglu, cynnal a gwella cywirdeb data cartrefi gwag;

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

- Rhoi cyngor, cymorth a chymhellion ariannol i leihau nifer yr eiddo gwag hirdymor;
- Hyrwyddo'r dull Cyngor cyfan o fynd i'r afael â chartrefi gwag;
- Blaenoriaethu cartrefi gwag ar gyfer camau gweithredu gorfodi; a
- Chodi ymwybyddiaeth am fater cartrefi gwag.

Pam mae angen i chi ei roi ar waith?

Mae cytundeb cyffredinol bod cartrefi sector preifat gwag yn adnodd sy'n cael ei wastraffu ac yn cael effaith niweidiol ar gymunedau. Mae angen dull strategol i fynd i'r afael â chartrefi gwag yn y sector preifat a datgloi'r cyfraniad posibl y gall yr eiddo hwnnw ei wneud i gynyddu'r stoc dai sydd ar gael a hyrwyddo adfywio cymunedol ehangach.

Roedd y strategaeth flaenorol yn ymdrin â'r cyfnod 2012-2017. Mae'r fersiwn arfaethedig (Strategaeth Ddrafft Cartrefi Gwag 2019-2024) yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y camau a gyflawnwyd hyd yn hyn ac yn nodi'r rôl y bydd y cyngor a'i bartneriaid yn ei chwarae o ran dychwelyd gartrefi gwag yn y sector preifat yn ôl i gael eu defnyddio, ynghyd â'r adnoddau, y pwerau a'r prosesau y gall y Cyngor eu defnyddio i gyflawni hyn.

A oes angen i ni neilltuo adnoddau sylweddol ar ei gyfer (megis arian neu amser staff)?

Amlinellir yr adnoddau sydd eu hangen i gyflawni'r strategaeth cartrefi gwag ddrafft 2019-2024 (Strategaeth CG Ddrafft) yn adran 3.2 (adnoddau) y strategaeth ddrafft.

Beth yw canlyniadau bwriadedig y cynnig?

Bydd Strategaeth Cartrefi Gwag ddiwygiedig ar waith i adlewyrchu arferion presennol a nodau wedi'u diweddarau. Gweler Atodiad 8 (Cynllun Gweithredu Partneriaeth Strategol) y strategaeth CG ddrafft lle mae'r nodau a'r amcanion wedi'u hamlinellu ynghyd â'r meini prawf llwyddiant a'r canlyniadau.

Ar bwy mae'r cynnig yn effeithio?

Mae'r cynnig yn effeithio ar berchenogion cartrefi gwag yn y sector preifat ym Mro Morgannwg; a thrigolion Bro Morgannwg lle mae cyflwr yr eiddo yn niweidiol i fwynderau cymdogaeth.

Oherwydd ei natur, mae'r gwaith hwn yn fanwl ac mae'n gofyn ystyried anghenion pobl sydd â nodweddion gwarchoddedig fesul achos.

Nodiadau: Os yw'r cynnig yn effeithio ar bobl lesbiaidd, hoyw, deurywiol, neu drawsrywiol, sicrhewch eich bod yn cynnwys cyplau o'r un rhyw yn benodol a defnyddio iaith niwtral o ran rhyw

A fydd y cynnig yn effeithio ar sut mae sefydliadau eraill yn gweithio?

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Ydy, bydd yn effeithio ar y gwaith a wneir gan landlordiaid cymdeithasol cofrestredig (gweler adran 3.2 o'r strategaeth EH drafft). Bydd hefyd yn effeithio ar y defnydd a wneir o'r cyllid ar gyfer benthyciadau tai a ddarperir gan Lywodraeth Cymru (gweler adrannau 2.4 a 3.4 o'r strategaeth CG drafft). Bydd hefyd yn cyfrannu at dargedau penodol Llywodraeth Cymru ar gyfer nifer y cartrefi a gaiff eu defnyddio unwaith eto.

A fydd y cynnig yn effeithio ar sut yr ydych yn darparu gwasanaethau?

Byddant, bydd yn effeithio ar y modd y mae'r Cyngor yn darparu gwasanaethau ar gyfer landlordiaid a pherchnogion eiddo (gweler adran 3.4 o'r strategaeth CG drafft) a'r gwasanaethau ar gyfer preswylwyr ag angen am dai gan y gobeithir y bydd mwy o eiddo ar gael i'w meddiannu.

A fydd y cynnig yn effeithio ar bolisïau neu arferion eraill?

Bydd, mae mater cartrefi gwag yn galw am ddull gweithredu Cyngor cyfan cydgysylltiedig er mwyn gwneud y defnydd gorau posibl o'n stoc dai bresennol. Felly mae'r strategaeth CG drafft yn cysylltu â nifer o ddogfennau, strategaethau a chynlluniau allweddol y Cyngor, fel y'u hamlinellir isod (fel y cyfeirir atynt yn adran 3.1 o'r strategaeth CG drafft):

- Cynllun Corfforaethol Cyngor Bro Morgannwg (2016-2020)
- Cynllun Datblygu Lleol Bro Morgannwg 2011-2026
- Strategaeth Dai Leol Bro Morgannwg 2015-20
- Polisi Adfywio Tai Bro Morgannwg 2018
- Asesiad o Farchnad Dai Leol Bro Morgannwg 2017
- Polisi Treth Cyngor Bro Morgannwg 2019

A allwch newid y cynnig fel ei fod yn hyrwyddo cyfle cyfartal ymhellach ac yn meithrin perthnasoedd da?

Gallwn, penderfynodd y Cabinet (cyfeirir ato yng nghofnod C42, 15 Gorffennaf 2019) gymeradwyo'r strategaeth CG drafft fel dogfen ymgynghorol. At hynny, penderfynwyd hefyd y dylid cyflwyno adroddiad pellach i'r Cabinet yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus i gyflwyno canfyddiadau'r ymgynghoriad cyhoeddus ac ystyried unrhyw newidiadau i'r strategaeth CG drafft cyn eu cwblhau ar gyfer eu mabwysiadu. Yn ogystal, cyfeiriwyd y strategaeth CG drafft at y Pwyllgor Craffu (Cartrefi a Chymunedau Diogel) ar 16 Gorffennaf 2019 (cyfeirir ato yng nghofnod 162). Ystyriodd y Cabinet argymhellion y Pwyllgor Craffu (Cartrefi a Chymunedau Diogel) ar 29 Gorffennaf 2019 (cyfeirir atynt yng nghofnod C57).

Yn unol â Safonau'r Gymraeg, cyfieithwyd y strategaeth CG drafft i'r Gymraeg cyn ei gyhoeddi ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus ym mis Hydref 2019. Daeth y cyfnod ymgynghori cyhoeddus i ben ar 22 Tachwedd 2019.

Bydd canfyddiadau'r ymarfer ymgynghori cyhoeddus ac unrhyw newidiadau i'r strategaeth CG drafft yn cael eu hadrodd i'r Cabinet ar 23 Mawrth 2020. Bydd yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb hefyd yn cael ei gynnwys yn adroddiad y Cabinet.

Sut y byddwch yn cyflawni'r newidiadau arfaethedig?

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Bydd y Cabinet yn derbyn adroddiad pellach fel y disgrifiwyd uchod.

Pwy fydd yn cyflwyno'r cynnig?

Mae gan y Cyngor Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau penodedig sy'n gweithredu y tu cefn i'r strategaeth.

Sut byddwch yn gwybod a ydych wedi cyflawni diben y cynnig?

Bydd y Gweithgor Cartrefi Gwag o dan gadeiryddiaeth y Pennaeth Adfywio a Chynllunio yn monitro'r gwaith o weithredu'r strategaeth hon. Er mwyn sicrhau perchenogaeth gorfforaethol ar y strategaeth hon bydd adolygiad blynyddol o Gynllun Gweithredu'r Bartneriaeth Strategol (gweler Atodiad 8 o'r strategaeth CG ddrafft) yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Craffu perthnasol.

5. Pa dystiolaeth ydych chi'n ei defnyddio?

Ymgysylltu (gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol)

Mae enghreifftiau o ymgysylltu yn cynnwys:

- Ymgysylltu â pherchnogion tai gwag drwy wneud gwaith rhagweithiol, megis yr arolygon Cartrefi Gwag.
- Cynrychiolaeth mewn Fforymau Tai Strategol sy'n cael eu harwain gan gydweithwyr yn yr Adran Dai a Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig sy'n bartneriaid.
- Mynychu Fforymau Landlordiaid i gynnis cyngor a chymorth i ddod ag eiddo yn ôl i ddefnydd.
- Mynychu Grŵp Benthyciadau Eiddo Llywodraeth Cymru i gyfrannu at ddatblygu gwaith cartrefi gwag ac i gefnogi adroddiadau ar berfformiad (Cyllid Benthyciadau Tai ac ati).
- Negeseuon cyfryngau cymdeithasol rheolaidd ar gyfrifon y Cyngor sy'n atgoffa am yr ymgynghoriad ac am y cyngor/cymorth sydd ar gael.

Ymgynghori (gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol)

Roedd yr ymgynghoriad cyhoeddus ar y strategaeth CG ddrafft yn cynnwys Holiadur Cydraddoldebau i ymatebwyr ei gwblhau. Rhoddwyd rhybudd ymlaen llaw am yr ymarfer ymgynghori cyhoeddus i sefydliadau allweddol y mae eu gwaith yn berthnasol i'r mater e.e. Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig, Shelter Cymru ac ati. Defnyddiwyd rhwydweithiau o randdeiliaid allweddol e.e. landlordiaid hefyd i ledaenu gwybodaeth yn ystod y cyfnod ymgynghori. Defnyddiodd y Cyngor ei lwyfannau cyfryngau cymdeithasol hefyd i ledaenu gwybodaeth yn ystod y cyfnod ymgynghori.

O'r 14 a ymatebodd i'r ymarfer ymgynghori cyhoeddus, nodwyd nad oes gan y strategaeth CG ddrafft unrhyw effeithiau ar unrhyw grŵp â nodweddion gwarchoddedig.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Data ac ymchwil cenedlaethol

Fel yr oedd ar 1 Ebrill 2018 roedd tua 27,000 o gartrefi sector preifat yng Nghymru a fu'n wag am fwy na chwe mis (Ffynhonnell: InfoBase Cymru). Yn ystod 2019 cynhaliodd Cynulliad Cenedlaethol Cymru (y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau) ymchwiliad i fater cartrefi gwag. Nod yr ymchwiliad oedd deall yn well faint ac effaith y broblem cartrefi gwag ac asesu effeithiolrwydd y mesurau i ddelio â'r sefyllfa. Mae dolenni i'r Adroddiad Terfynol (a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2019) ac ymateb Llywodraeth Cymru i'w gweld isod:

<https://www.assembly.wales/laid%20documents/cr-ld12797/cr-ld12797%20-e.pdf>

<https://www.assembly.wales/laid%20documents/gen-ld12892/gen-ld12892%20-e.pdf>

Mae swyddogion y Cyngor yn mynychu grwpiau cenedlaethol a rhanbarthol yn rheolaidd i rannu arfer gorau ac i helpu i fynd i'r afael â phroblem cartrefi gwag.

Data ac ymchwil lleol

Mae darpariaeth tai fforddiadwy yn broblem ar lefel lleol ym Mro Morgannwg. Yr angen blynyddol am dai fforddiadwy ym Mro Morgannwg yn ôl Asesiad o'r Farchnad dai lleol rhwng 2017 a 2022 yw 576 o unedau'r flwyddyn. Yn seiliedig ar ddata'r Dreth Gyngor mae dros 800 o gartrefi sector preifat gwag ar hyn o bryd ar draws Bro Morgannwg (gwag dros 6 mis). Mae camau gweithredu i fynd i'r afael â chartrefi gwag o fewn Strategaeth Ddrafft CG yn cael effaith gadarnhaol ar y cyflenwad o dai sydd ar gael.

Mae'r Cyngor yn dilyn canllawiau'r Mesurau Atebolrwydd Perfformiad (Performance Accountability Measures/PAMs) a ddatblygwyd gan Grŵp Gorchwyl a Gorffen dan arweiniad Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru mewn ymgynghoriad ag awdurdodau lleol. Mae set ddata PAM yn galluogi awdurdodau lleol i roi cyfrif o'u perfformiad i'r cyhoedd, gan gynnwys cymharu eu perfformiad â pherfformiad awdurdodau eraill.

Mae'r canllawiau a gynhwysir yn y ddogfen gyhoeddus Mesurau Atebolrwydd Cyhoeddus 2019-20: Canllawiau i Awdurdodau Lleol yn cynnwys diffiniadau manwl ar gyfer pob mesur. Bydd y Strategaeth CG Ddrafft (gweler Atodiad 1) yn helpu i gyflawni canlyniadau o ran:

PAM/013 Canran yr eiddo gwag a gafodd eu defnyddio unwaith eto.

Yn y flwyddyn ariannol 2018/19 roedd y Cyngor ar y brig ar gyfer set ddata PAM/013.

Darperir amrywiaeth o opsiynau cymorth i berchenogion cartrefi gwag sy'n cynnwys Benthyciadau Tai di-log ac atgyfeiriadau i'r Adran Dai fel y gellir cysylltu eu heiddo â darpar denantiaid a phrynwyr.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

6. Pa mor gadarn yw'r dystiolaeth?

A yw'n dangos beth fydd yr effaith (cadarnhaol a negyddol)?

Roedd yr holiadur ymgynghori yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb ac adran ar gyfer sylwadau eraill. O'r 14 a ymatebodd i'r ymarfer ymgynghori cyhoeddus, nodwyd nad oes gan y Strategaeth CG Ddrafft unrhyw effeithiau ar unrhyw grŵp â nodweddion gwarchoddedig.

Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr naill ai'n cytuno neu'n cytuno'n gryf â'r nodau strategol arfaethedig (cyfeiriwch at adran 3.7 o'r Strategaeth CG Ddrafft).

Beth yw'r bylchau?

Ni nodwyd unrhyw effaith ar gydraddoldebau lle mae angen cymryd camau ac ni chanfuwyd unrhyw fylchau.

Beth a wnewch ynghylch hyn?

Fel egwyddor arweiniol (yn seiliedig ar broses fonitro) bydd adran monitro cydraddoldeb yn cael ei chynnwys yn nogfennau'r Arolwg Cartrefi Gwag a gyhoeddir o bryd i'w gilydd bob 6 mis i 1 flwyddyn. Caiff y canlyniadau eu dadansoddi ac os nodir effaith ar nodwedd warchoddedig, bydd mesurau'n cael eu pennu i leihau unrhyw effeithiau negyddol ac i hyrwyddo effeithiau cadarnhaol.

Pa ddata monitro fyddwch chi'n ei gasglu?

Bydd Arolygon Cartrefi Gwag yn y dyfodol yn cynnwys adran i holi a yw perchnogion cartrefi gwag yn teimlo bod yr effaith ar eu nodwedd warchoddedig (cadarnhaol, negyddol neu niwtral) yn sgil gwaith ar dai gwag a drafodir yn y Strategaeth CG Ddrafft (geiriad i'w gadarnhau) ac i allu ymhelaethu, yn ôl y gofyn.

Bydd y tîm yn ystyried cyflwyno holiadur cydraddoldeb i gynrychiolwyr neu samplau o grwpiau a allai gael eu heffeithio gan y Strategaeth CG Ddrafft e.e. Shelter Cymru, landlordiaid ac ati.

Pa mor aml y byddwch yn dadansoddi ac yn adrodd ar hyn?

Cynhelir arolygon cartrefi gwag o bryd i'w gilydd bob 6 mis i flwyddyn. Bydd adolygiad blynyddol o Gynllun Gweithredu'r Bartneriaeth Strategol (gweler Atodiad 8 Strategaeth CG Ddrafft) yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Craffu perthnasol.

Ble fyddwch chi'n cyhoeddi data monitro ac adroddiadau?

Bydd yr adolygiad blynyddol yn cael ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Bro Morgannwg ar dudalennau *Cyfarfodydd Pwyllgor y Cyngor*.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

7. Effaith

A oes effaith?

O ystyried cwmpas y Strategaeth CG Ddrafft, nid oes unrhyw arwydd bod mater yn codi o ran nodweddion gwarchoddedig. Ystyrir y bydd y Strategaeth CG Ddrafft yn cael effaith gadarnhaol o ran datgloi'r cyfraniad posibl y gall cartrefi sector preifat gwag ei wneud i gynyddu'r stoc tai sydd ar gael a hybu adfywio cymunedol ehangach.

Os nad oes effaith, beth yw'r cyfiawnhad dros feddwl hyn? Darparwch dystiolaeth.

Ni nodwyd unrhyw effaith ar gydraddoldeb yn ystod yr ymgynghoriad ar y Strategaeth CG Ddrafft a thrwy waith cartrefi gwag sy'n mynd rhagddo. Ni chanfuwyd unrhyw fylchau.

Os yw'n debygol y bydd effaith, beth ydyw?

Nid oes unrhyw arwydd y bydd mabwysiadu'r Strategaeth CG Ddrafft yn cael effaith negyddol ar bobl a fydd yn nodi bod ganddynt unrhyw un o'r nodweddion gwarchoddedig.

Oed: Effaith niwtral.

Anabledd: Effaith niwtral.

Ailbennu rhywedd, gan gynnwys hunaniaeth rhywedd (sichrau bod polisiâu'n cynnwys cyplau o'r un rhyw yn benodol ac yn defnyddio iaith niwtral o ran rhyw): Effaith niwtral.

Priodas a phartneriaeth sifil (gwahaniaethu'n unig): Effaith niwtral.

Beichiogrwydd a Mamolaeth: Effaith niwtral.

Hil: Effaith niwtral.

Crefydd a chred: Effaith niwtral.

Rhyw: Effaith niwtral.

Cyfeiriadedd rhywiol (sichrau bod polisiâu'n cynnwys cyplau o'r un rhyw yn benodol a defnyddio iaith niwtral o ran rhyw): Effaith niwtral.

Y Gymraeg: Effaith niwtral.

Hawliau Dynol: Effaith niwtral.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Sut ydych yn gwybod hyn?

Esboniwch hyn ar gyfer pob un o'r nodweddion gwarchoddedig perthnasol fel y nodwyd uchod.

O ystyried cwmpas y Strategaeth CG Ddrafft, nid oes unrhyw arwydd bod mater yn codi o ran nodweddion gwarchoddedig. Ni nodwyd unrhyw effaith ar gydraddoldeb yn ystod yr ymgynghoriad ar y Strategaeth CG Ddrafft na thrwy waith parhaus ar gartrefi gwag.

Beth y gellir ei wneud i hyrwyddo effaith gadarnhaol?

Esboniwch hyn ar gyfer pob un o'r nodweddion gwarchoddedig perthnasol fel y nodwyd uchod.

Oed

Cydnabyddir nad oes gan bob perchennog eiddo fynediad at gyfrifiaduron a'u bod yn gyfforddus i gyfathrebu'n electronig. Gall hyn fod yn wir ar draws pob grŵp oedran, ond mae'n bosibl yr effeithir yn fwy ar gyfran o bobl mewn grŵp oedran hŷn. Mae'r Arolygon Cartrefi Gwag a'r amlinelliad o gymorth sydd ar gael yn cael eu dosbarthu'n rheolaidd drwy anfon copïau caled drwy'r post gydag amlenni dychwelyd Rhadbost. Mae'r opsiwn i gyfathrebu drwy arolwg ar-lein a thrwy e-bost hefyd ar gael. Bydd parhad y cynnig o ddulliau cyfathrebu gwahanol yn parhau gan fod hyn yn helpu i sicrhau bod yr wybodaeth a'r ddeialog yn cael eu hannog gan bob perchennog eiddo, waeth beth yw eu dewis o ran cyfathrebu.

Bydd yr arolygon cartrefi gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Anabledd

Os cydnabyddir bod eiddo'n wag oherwydd anabledd y perchennog neu oherwydd ei fod yn gofalu am berthynas anabl, bydd hyn yn cael ei nodi a bydd y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau a fydd yn darparu'r cymorth perthnasol, yn cyfathrebu drwy wasanaeth testun (os yw'n berthnasol) neu'n cyfarfod â pherchennog y cartref yn bersonol ac yn cynorthwyo i gwblhau ffurflenni gan gynnwys y ffurflen benthyciadau tai a mynediad at wasanaethau eraill. Os yw person anabl i feddiannu cartref gwag lle mae angen gwneud addasiadau, gall yr addasiadau gael eu hariannu gan fenthyciadau tai di-log. Byddai Grant Cyfleusterau i'r Anabl ond ar gael i berchen-feddiannwyr presennol ac felly nid yw'n berthnasol i'r Strategaeth CG Ddrafft.

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Ailbennu rhywedd, gan gynnwys hunaniaeth o ran rhywedd (sicrhewch fod polisïau'n cynnwys cyplau o'r un rhyw yn glir ac yn defnyddio iaith niwtral o ran rhyw)

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Priodas a phartneriaeth sifil (gwahaniaethu'n unig)

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Beichiogrwydd a Mamolaeth

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Hil

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Crefydd a chred

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Rhyw

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Cyfeiriadedd rhywiol (sicrhewch fod polisïau'n cynnwys cyplau o'r un rhyw ac yn defnyddio iaith niwtral o ran rhyw)

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Y Gymraeg

Mae gohebiaeth ddwyieithog yn cael ei chyhoeddi yn unol â Safonau'r Gymraeg. Mae'r Strategaeth CG Ddrafft ar gael ac mae'r holl wybodaeth berthnasol ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg. Mae croeso i gyfathrebu yn Gymraeg ac yn Saesneg.

Cyhoeddir yr arolygon cartrefi gwag (dwyieithog) ac mae'r ffurflen ar-lein yn caniatáu ar gyfer yr iaith a ffeirir ar gyfer gohebiaeth yn y dyfodol. Wrth symud ymlaen bydd y ffurflen copi caled yn cael ei diwygio fel y gellir dewis yr opsiwn iaith ar gyfer gohebiaeth yn y dyfodol yn hytrach na dibynnu ar yr iaith a ddefnyddir ar gyfer arolygon a gwblhawyd.

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Hawliau Dynol

Mae'r Strategaeth CG Ddrafft yn gyrru ymrwymiad corfforaethol i ddod o hyd i atebion i'r broblem o ran cartrefi gwag yn y sector preifat. Mae Erthygl 1 Protocol Cyntaf Deddf Hawliau Dynol 1998, sy'n diogelu hawl yr unigolyn i fwynhau ei eiddo yn heddychlun, wedi bod yn egwyddor arweiniol sylfaenol drwy gydol y broses o ffurfio'r strategaeth.

Bydd yr arolygon Cartrefi Gwag a'r dogfennau eraill sydd i'w dosbarthu yn y dyfodol yn cynnwys adran monitro cydraddoldeb i weld a yw perchennog yr eiddo/y person cyfrifol yn nodi ei fod yn un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig (i nodi pa un neu rai); a ydynt yn teimlo bod gwaith/Strategaeth Cartrefi Gwag wedi cael effaith gadarnhaol, negyddol neu niwtral; a, blwch

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

sylwadau i ddarparu manylion. Caiff yr ymatebion eu monitro o bryd i'w gilydd gan y Swyddog Cartrefi Gwag a Benthyciadau er mwyn penderfynu a oes angen unrhyw fesurau ychwanegol i gefnogi'r rhai â nodweddion gwarchoddedig a hyrwyddo effaith gadarnhaol.

Beth y gellir ei wneud i leihau'r risg o gael effaith negyddol?

Esboniwch hyn ar gyfer pob un o'r nodweddion gwarchoddedig perthnasol fel y nodwyd uchod.

O ystyried cwmpas y Strategaeth CG Ddrafft, nid oes unrhyw arwydd bod mater yn codi o ran nodweddion gwarchoddedig. Ni nodwyd unrhyw effaith ar gydraddoldeb yn ystod yr ymgynghoriad ar y Strategaeth CG Ddrafft na thrwy waith cartrefi gwag sy'n mynd rhagddo.

Fodd bynnag, cyfeiriwch at adran 6 (pa ddata monitro y byddwch yn ei gasglu?) yn y ddogfen hon, os yw perchennog eiddo gwag mewn grŵp sydd â nodwedd warchoddedig a bod effaith negyddol wedi'i nodi, yna bydd newidiadau/camau ymarferol yn cael eu cymryd i ddileu neu liniaru'r effaith.

A oes angen triniaeth fwy ffafriol er mwyn cyflawni canlyniadau cyfartal? (Anabledd yn unig)

Ni nodwyd. Fodd bynnag, os yw perchennog eiddo gwag mewn grŵp sydd â nodwedd warchoddedig a bod effaith negyddol wedi'i nodi, yna bydd newidiadau/camau ymarferol yn cael eu cymryd i ddileu neu liniaru'r effaith.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

A fydd yr effaith yn gadarnhaol, yn negyddol neu'n niwtral?

Esboniwch hyn ar gyfer pob un o'r nodweddion gwarchoddedig perthnasol fel y nodwyd uchod.

Os yw'n debygol y bydd effaith, beth ydyw?

Oed: Effaith niwtral.

Anabledd: Effaith niwtral.

Ailbennu rhywedd, gan gynnwys hunaniaeth rhywedd (sicrhau bod polisiâu'n cynnwys cyplau o'r un rhyw yn benodol ac yn defnyddio iaith niwtral o ran rhyw): Effaith niwtral.

Priodas a phartneriaeth sifil (gwahaniaethu'n unig): Effaith niwtral.

Beichiogrwydd a Mamolaeth: Effaith niwtral.

Hil: Effaith niwtral.

Crefydd a chred: Effaith niwtral.

Rhyw: Effaith niwtral.

Cyfeiriadedd rhywiol (sicrhau bod polisiâu'n cynnwys cyplau o'r un rhyw yn benodol ac yn defnyddio iaith niwtral o ran rhyw): Effaith niwtral.

Y Gymraeg: Effaith niwtral.

Hawliau Dynol: Effaith niwtral.

8. [Monitro effaith barhaus](#)

Dyddiad y byddwch yn monitro'r cynnydd

Gorffennaf - Awst 2020 i gyd-fynd â'r arolygon Cartrefi Gwag.

Mesurau y byddwch yn eu monitro

Cyfeiriwch at Adran 6 (pa ddata monitro fyddwch chi'n ei gasglu?) y ddogfen hon.

Os yw perchennog eiddo gwag mewn grŵp sydd â nodwedd warchoddedig a bod effaith negyddol wedi'i nodi, yna bydd newidiadau/camau ymarferol yn cael eu cymryd i ddileu neu liniaru'r effaith.

Dyddiad y byddwch yn adolygu'r cynnig a weithredwyd a'i effaith

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Bydd adolygiad blynyddol o Gynllun Gweithredu'r Bartneriaeth Strategol (gweler Atodiad 8 Strategaeth CG Ddrafft) yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Craffu perthnasol.

9. [Camau pellach o ganlyniad i'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb hwn](#)

Canlyniadau Posibl	Nodwch ba un sy'n berthnasol
Dim newid mawr	Ni nodwyd unrhyw effeithiau ar grwpiau nodweddion gwarchoddedig.
Addasu'r polisi	
Parhau â'r polisi	.
Terfynu a dileu'r polisi	

10. [Canlyniadau a Chamau Gweithredu](#)

Argymhell camau gweithredu i'r uwch dîm rheoli

Dim. Nodwyd nad oes gan y Strategaeth CG Ddrafft unrhyw effeithiau ar unrhyw grŵp â nodweddion gwarchoddedig.

Canlyniad yn dilyn ystyriaeth ffurfiol o'r cynnig gan yr uwch dîm rheoli

Cytuno, nad oes angen unrhyw newid mawr.

11. [Nodyn Pwysig](#)

Os ydych wedi nodi effeithiau, rhaid i chi roi manylion am hyn yn eich adroddiad Cabinet wrth geisio cymeradwyaeth ar gyfer eich cynnig.

Nodwyd nad oes gan y Strategaeth CG Ddrafft unrhyw effeithiau ar unrhyw grŵp â nodweddion gwarchoddedig.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

12. Cyhoeddi

Ble fyddwch chi'n cyhoeddi eich cynnig cymeradwy a'ch asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb?

Caiff y cynnig a gymeradwywyd ei gyhoeddi ar dudalennau *Cartrefi Gwag* gwefan Cyngor Bro Morgannwg.

Yn ogystal ag unrhyw fan yr ydych yn bwriadu cyhoeddi eich cynnig cymeradwy a'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb, rhaid i chi anfon copi at Tim Greaves, Cydlynnydd Cydraddoldeb, i'w gyhoeddi ar dudalennau cydraddoldeb gwefan Bro Morgannwg.

13. Awdurdodiad

Cymeradwywyd gan (enw)	Marcus Goldsworthy
Teitl y Swydd (Uwch Reolwr)	Pennaeth Adfywio a Chynllunio
Dyddiad cymeradwyo	3 Mawrth 2020
Dyddiad Adolygu:	Mawrth 2021